

Spreekbeurt Nederlands Vrouwenbesnijdenis

Spreekbeurt door een scholier

1484 woorden

12 mei 2004

★ 5,6

7 keer beoordeeld

Vak

Nederlands

“Vrouwenbesnijdenis: Symbool van Puurheid of Pure Verminking?”

Vrouwenbesnijdenis is een ingreep aan de uitwendige geslachtsorganen. Hierbij worden de clitoris en/of schaamlippen ingesneden of (gedeeltelijk) weggehaald, en soms daarna aaneengehecht.

Wat is vrouwenbesnijdenis?

Vrouwenbesnijdenis kan verschillende verschijningsvormen aannemen. Het kan de gehele of de gedeeltelijke verwijdering van het vrouwelijke geslachtsorgaan inhouden. De meest extreme vorm is infibulatie, ook wel faraonische besnijdenis genoemd. Vijftien procent van alle besnijdenissen in Afrika behoren hiertoe. Het bestaat uit clitoridectomie (geheel of gedeeltelijk wegsnijden van de clitoris), excisie (geheel of gedeeltelijk wegsnijden van de kleine schaamlippen) en het wegsnijden van de grote schaamlippen. Daarna worden de restanten van de grote schaamlippen aan elkaar genaaid tot een klein opening blijft voor de menstruatie en het plassen. In Afrika vormt clitoridectomie en excisie 85 procent van de besnijdenissen. In sommige tradities wordt een rituele besnijdenis uitgevoerd, waarbij een mes tegen de vagina wordt gehouden, soms wat haar wordt weggeschoren of in de clitoris wordt geprikt. Dit is ook een vorm die activisten als alternatief proberen te bieden aan gemeenschappen die besnijdenissen uitvoeren.

“Ik meen dat bij mijn geboorte mijn lichaam volmaakt was naar Gods schepping.

Daarna heeft de man mij bestolen, mijn macht weggenomen en me gehandicapt achtergelaten.

Mijn vrouwelijkheid werd me ontstolen.

Als God had gewild dat die lichaamsdelen ontbraken, waarom heeft hij ze dan geschapen?”

Welke vorm van besnijdenis, de leeftijd waarop het wordt uitgevoerd, en de manier waarop het gedaan wordt, verschilt naar de omstandigheden. De etnische achtergrond, het land of de regio, stedelijke of plattelandsgebied en de sociaal-economische omgeving. De operatie kan op verschillende leeftijden plaats vinden, variërend van net na de geboorte tot gedurende de eerste zwangerschap. Meestal gebeurt het bij meisjes tussen de vier en acht jaar. Volgens de Wereld Gezondheidsorganisatie daalt de leeftijd, wat zou betekenen dat de praktijk steeds minder verbonden is met initiatieriten naar de volwassenheid. Met name in de stedelijke gebieden zou dit het geval zijn.

Sommige meisjes ondergaan de besnijdenis in hun eentje, maar meestal gaan meisjes, vaak zussen of buurmeisjes, gezamenlijk in een groep onder het mes. Daar waar vrouwenbesnijdenis onderdeel is van de

initiatierite (naar de volwassenheid en volledig lidmaatschap van de clan), zoals in Afrika, worden meisjes van dezelfde leeftijdscategorie besneden. De verminking kan thuis uitgevoerd worden of in het huis van de burens, in een kliniek of bij een speciaal uitgekozen plek. Dat laatste is meestal bij de initiatierites het geval. Het gaat dan vaak om een heilige boom of rivier. Degene die de besnijdenis uitvoert kan een oudere vrouw, een traditionele vroedvrouw of sjamaan, een kapper of een gekwalificeerde dokter of vroedvrouw zijn. De meisjes weten soms wel en soms niet wat er gaat gebeuren. Regelmatig is het ritueel omlijst met feestelijkheden en cadeautjes. In het geval van de initiatieriten is het een feestelijke gebeurtenis voor de gehele gemeenschap. Bij de feestelijke bijeenkomsten mogen meestal alleen vrouwen aanwezig zijn. Meestal worden de meisjes niet verdoofd. Soms wordt hen gezegd in koud water te gaan zitten voordat de operatie begint. Allerlei instrumenten worden gebruikt, een stuk glas, een schaar, een deksel van een blikje of iets anders scherp. Na de besnijdenis worden de restanten van de lippen bij elkaar genaaid met draad of met doornen van een struik. Soms worden de benen bij elkaar gebonden voor wel veertig dagen. Antiseptisch poeder wordt gebruikt, maar meestal traditionele zalfjes van kruiden, melk, eieren, as en mest. Bij initiatierites worden de meisjes naar een aparte plek gebracht om uit te rusten en om onderwijs te krijgen. Ziekenhuizen met gekwalificeerde dokters en narcose zijn alleen voor mensen met geld weggelegd.

Lichamelijke gevolgen

De schadelijke gezondheidseffecten die door de besnijdenis kunnen optreden, zijn talrijk. De mate en ernst hiervan hangen samen met het type ingreep. Hoe zwaarder de ingreep, des te groter en ernstiger zijn de gezondheidseffecten. Meestal worden daarbij lichamelijke en psychische gevolgen onderscheiden.

Met name de vrouwen waarbij de besnijdenis is uitgevoerd buiten een medische setting, lopen groot risico op complicatie. Zoals al eerder is besproken, vindt de besnijdenis meestal plaats onder slechte hygiënische omstandigheden, zonder verdoving, door medisch ongeschoolde vrouwen. De gevolgen zijn dan ook vaak zeer ernstig. Jaarlijks sterven zelfs duizenden meisjes aan de gevolgen van deze ingreep (Kempers, 1991) (Walker et al, 1995).

Bij complicaties op de korte termijn is onder andere te denken aan een shock door de pijn, de angst en het bloedverlies; bloedingen, infecties door gebruik van niet-steriele materialen, beschadiging van omliggende organen, zoals de urineleider, kringspier van de anus en de wanden van de vagina.

Op de lange termijn treden vaak menstruatieklasten op, evenals chronische infecties van blaas en vagina; incontinentie van urine en soms van de ontlasting; abscessen en cysten van huidweefsel; littekenvorming die leiden tot voortdurende pijn bij zitten, lopen, geslachtsgemeenschap en geboorte van een kind. Bij geïnfibuleerde vrouwen treden veelal grote complicaties op tijdens de bevalling. Het is immers noodzakelijk de aan elkaar vastgegroeide grote schaamlippen (defibulatie) weer open te maken, om het kind te kunnen baren. De kans op bloedingen, infecties, verwondingen en inscheuren neemt hierdoor sterk toe. Dit kan leiden tot de dood van de moeder en/of het kind. Gebleken is dat de moeder- en kindersterfte, evenals het aantal miskramen, in Afrika het hoogst is in de landen waar vrouwenbesnijdenis wordt toegepast (www.who.nl).

In toenemende mate wordt ook op het gevaar van een HIV/aids-besmetting gewezen. De kans dat vrouwen dit virus tijdens de besnijdenis oplopen, is groot. Dit vooral doordat de besnijdenis vaak groepsgewijs plaatsvindt zonder ontsmetting van het gebruikte instrument tussen de opeenvolgende behandelingen.

Psychische gevolgen

Naast de bovenbeschreven lichamelijke gevolgen van de vrouwenbesnijdenis, heeft de ingreep ook psychische gevolgen voor de vrouw. Hierover is echter nog weinig bekend. Uit verhalen van de vrouwen zelf mag aangenomen worden dat ze de gebeurtenis meestal niet snel zal vergeten. Ook hier geldt dat hoe ernstiger de ingreep is, des te traumatischer de ervaring zal zijn.

Bij effecten op de korte termijn kan gedacht worden: nachtmerries, angsten, gedragsstoornissen, gevoelens van vernedering en verraad door de ouders in het algemeen en de moeder in het bijzonder. Op langere termijn kunnen de besneden vrouwen gaan leiden aan depressie, frigiditeit, chronische overgevoeligheid, gevoelens van incompleetheid en angsten voor onvruchtbaarheid, seksueel verkeer en de toestand van hun geslachtsdelen. Op seksueel gebied kunnen de vrouwen dan ook problemen ondervinden. Door de verwijdering van de clitoris, het belangrijkste seksuele gevoelsorgaan van de vrouw, zullen vrouwen nauwelijks plezier aan seks beleven, terwijl het seksuele verlangen wel blijft bestaan. Vrouwenbesnijdenis komt over de hele wereld op grote schaal voor. De Wereld Gezondheids-organisatie (WHO) schat dat op dit moment minstens 130 miljoen vrouwen over de hele wereld zijn besneden. Per jaar komen er naar schatting ruim twee miljoen bij. Dat is zo'n 6.000 per dag, 1 per 15 seconden. Het grootste gedeelte van deze vrouwen woont in Afrika, circa 110 miljoen. De schaal waarop en de vorm waarin vrouwen worden besneden verschilt sterk per cultuur.

Jarenlang kwam vrouwenbesnijdenis in Noord-Amerika, Australië en Europa nauwelijks voor. Door ethische conflicten, burgeroorlogen en de hongersnood vluchten de inwoners van diverse Aziatische en Afrikaanse landen sinds 1988 in groten getale naar deze continenten. Naar Nederland bestond deze stroom asielzoekers met name uit Somaliërs. Cijfers van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS) laten zien dat anno 2002 in Nederland 29000 Somaliërs wonen (www.CBS.nl).

Op deze manier heeft het verschijnsel vrouwenbesnijdenis zich wereldwijd verspreid en tevens voor de nodige ophef gezorgd. In Nederland is het besnijden van meisjes en vrouwen wettelijk verboden en strafbaar. Momenteel probeert men in de politiek tevens het uitvoeren van de besnijdenis in het buitenland op Nederlandse ingezetenen strafbaar te stellen. In Somalië bestaat geen wet die vrouwenbesnijdenis tegengaat. Daar wordt 98 % van de vrouwen besneden, vrijwel altijd in de meest extreme vorm.

Nu wil ik jullie als laatste nog een stukje uit het verhaal van Hannah Koroma uit Sierra Leone vertellen:

Op tienjarige leeftijd werd ik besneden. Mijn grootmoeder vertelde mij toen dat ze me naar de rivier zouden brengen om een bepaalde ceremonie uit te voeren en daarna zou ik een heleboel eten krijgen. Ik was nog maar een onschuldig kind en ik werd als een schaap naar de slachtbank gebracht.

Eenmaal aangekomen in het geheime woud, werd ik meegenomen naar een donkere kamer en werd ik uitgekled. Ze blinddoekten mij en van al mijn kleren ontdaan. Twee sterke vrouwen brachten mij naar de plek. Ik werd door vier vrouwen gedwongen plat op mijn rug te gaan liggen, terwijl twee mijn benen vasthielden. Een andere vrouw zat boven op mijn borst om mijn bovenlichaam tegen te houden. Een stuk stof werd in mijn mond gedaan om mijn schreeuwen te stoppen. Toen werd ik geschoren.

Ik begon keihard te vechten, toen ik het mes voelde. De pijn was verschrikkelijk en ondragelijk. Tijdens het gevecht raakte ik ernstig gewond, waardoor ik veel bloed verloor. Iedereen die betrokken was bij de operatie was half-dronken door het drinken van alcohol. Anderen waren aan het zingen en dansen, en het ergste van alles, ze waren spiernaakt aan het dansen.

Ik werd besneden met een bot zakmes.”